VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Behandlingsplan vid förskrivning av opioider

Giltig fr.o.m. 2022-12-13

Vid behandling med opioid bör, i varierande omfattning, nedanstående uppgifter dokumenteras i journalen och utgöra behandlingsplan. Avvägning om vad som ska tas med får göras utifrån behandlingsindikation; är det en kortvarig behandling i samband med post-operativ eller annan akut smärta eller är det ett behandlingsförsök vid långvariga smärtor?

- Vad är målsättningen med behandlingen? Ange om tidigare behandlingsplan finns.
- Om det finns andra vårdgivare som är involverade i patientens behandling (t.ex. primärvårdsläkare, annan specialist och/eller arbets- och fysioterapeut).
- Vid förskrivning av narkotikaklassade läkemedel är patientens samtycke till att förskrivaren får ta del av patientens förskrivna och uthämtade läkemedel via Förskrivningskollen en förutsättning för säker förskrivning.
- Preparatets handelsnamn och beredningsform.
- Startdos och underhållsdosering inklusive maximal dygnsdos.
- Behandlingstidens längd och om planerat återbesök finns, alternativt om patienten remitteras till annan vårdnivå. Ange om receptförnyelse kan vara aktuellt och vem som då är ansvarig för förskrivningen.
- Överenskommelse med patienten om åtgärder vid avvikelser från ordinationen (avvikelse kan vara t.ex. höjning av doseringen utan överenskommelse eller om patienten söker hos annan förskrivare för ytterligare recept utan överenskommelse).
- Hur utsättning av opioiden ska ske. Om nedtrappning kommer att behövas anges hur denna ska gå till (abstinensbesvär kan uppträda vid utsättning efter ca två veckors behandling med t.ex. morfin eller oxikodon).
- Om patienten använder andra läkemedel/substanser som kan utgöra en risk vid behandling med opioider, t.ex. bensodiazepiner. Patienten ska i så fall informeras om riskerna.
- Om den opioida behandlingen kompletterats med icke-farmakologisk behandling eller icke-opioida läkemedel, t.ex. COX-hämmare och/eller paracetamol.
- I förekommande fall, ange dosering vid förskrivning av kortverkande opioid för behandling av eventuell genombrottssmärta. (Rekommenderat är 1/6 av dygnsdosen vid behandling med låg - medelhöga doser av långverkande opioid. Vid användning av plåsterberedning kan kortverkande beredningar av morfin eller oxikodon användas.)
- Om obstipationsprofylax har förskrivits (rekommenderade förstahandsval är natriumpikosulfat och makrogol i kombination med elektrolyter, t.ex. Movicol).
- Ange om annan behandling diskuterats och/eller planerats vid bristande/utebliven effekt av insatt opioid.
- Vid återbesök, gör en utvärdering av behandlingseffekt (vid akut smärta utvärderas smärtlindring, vid långvarig smärta utvärderas funktionsförbättring). Ange även eventuella avvikelser vad gäller tabletthantering.